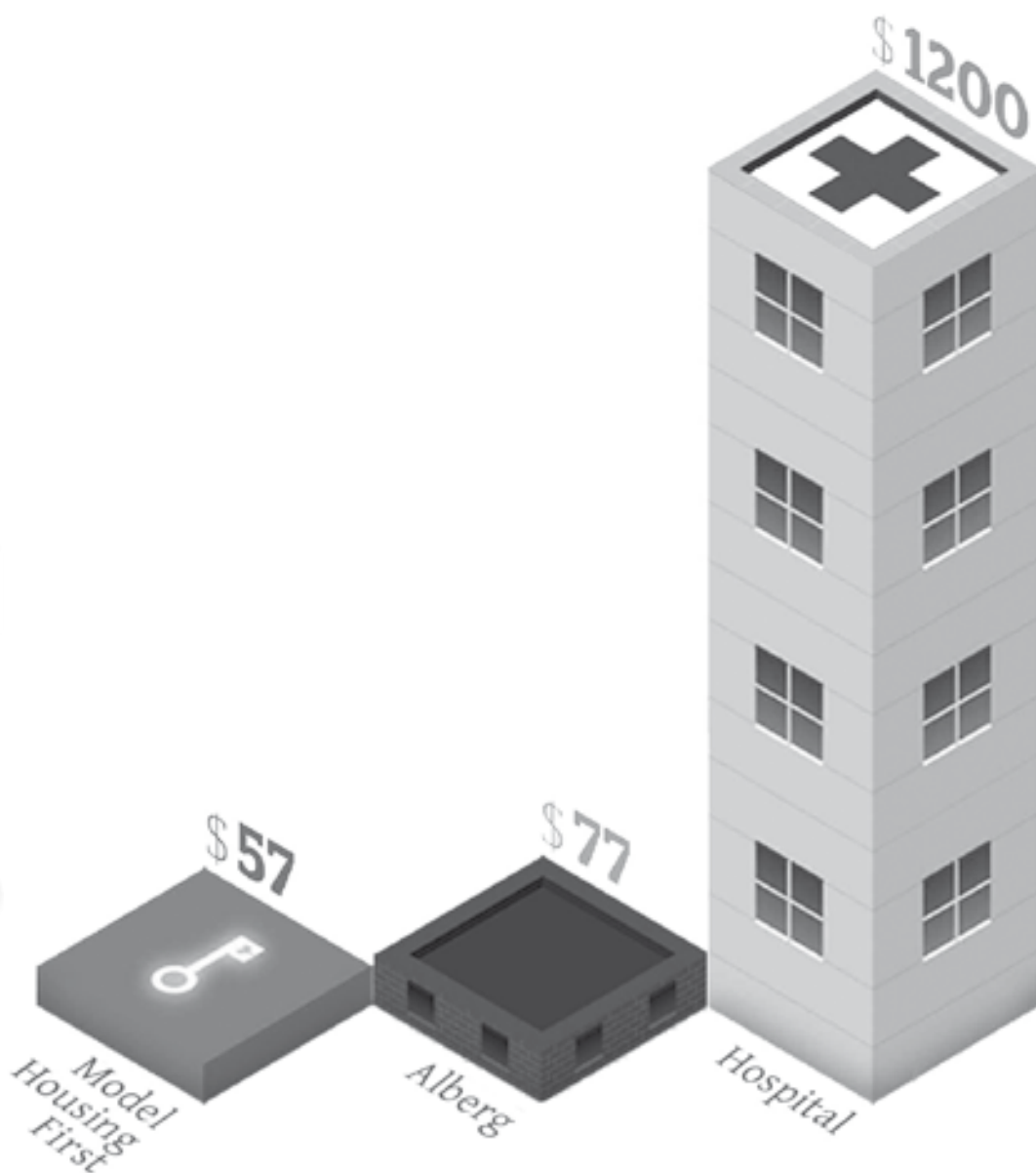

Què val atendre una persona sense llar un dia?

A diferents països s'aposta pel Housing First, model d'atenció a persones sense llar eficaç i més econòmic.

El gràfic de Pathways to Housing ho constata.

Llegeix més a les pàgines 4 i 5!

Volem que aquesta revista sigui útil.

Arrela't és la revista d'Arrels, entitat que des de 1987 atén a Barcelona persones sense llar oferint allotjament, alimentació i atenció social i sanitària.

Oferim a les persones sense llar el que necessiten?

Des de fa molts anys, l'atenció a les persones sense llar es basa en una sèrie de passos en què l'accés a l'habitatge és al final de tot el procés. **Es demana a les persones que vinguin als centres i molts no volen. "No volen ajuda",** es va repetint un cop i un altre. Costa força assumir que **segurament el problema rau en què no oferim allò que necessiten.** Em recorda

aquella persona que li fa mal el braç i no vol anar a urgències perquè no es refia de l'atenció; vol dir això que li agrada el dolor? Cal que ens adaptem a les necessitats de les persones, no que les necessitats de la gent s'adaptin al que podem oferir.

Arrels forma part de Feantsa, una xarxa europea d'entitats que treballen amb persones sense llar.

A Feantsa fa anys que es parla del Housing First ('primer l'habitatge'), un model d'atenció a persones sense llar que està funcionant molt bé allà on es fa servir. Consisteix en un canvi en la manera de fer: la persona no ha d'avançar per un camí establert per arribar a l'habitatge sinó que l'habitatge es considera el punt de partida perquè la persona millori. Això vol dir, per exemple, que s'oferiria un pis directament a una persona que és al carrer.

En el darrer any hem aprofundit força en el Housing First. No és fàcil. Cal un canvi de mentalitat important, trencar tabús, assumir riscos, reptes nous, etc. Però com és una manera de fer que està funcionant a molts llocs, hem de provar-ho. Ho provarem.

Diferents estudis conclouen que el Housing First funciona en nou de cada deu casos. Què passarà amb aquesta persona de cada deu? Doncs haurem de seguir fent ús d'espais com la Llar Pere Barnés d'Arrels, no oblidar el model d'atenció tradicional i, sobretot, seguir sent imaginatius en les respostes que oferim.

Ferran Busquets, director d'Arrels Fundació.

@ferranb

La teua veu

Suggeriments, idees i comentaris que ens emocionen i ens fan reflexionar.

Envia el teu a:

posasostreabarcelona@arrelsfundacio.org
o a través de les xarxes socials.

Portada arrela't 05

A la portada, infografia de l'entitat Pathways to Housing, que defensa un model d'atenció a persones sense llar basat en l'habitatge com a punt de partida.

Edita: Arrels Fundació c/Riera, 24 08001 Barcelona
Coordinació: Olga García
Consell de Redacció: Miguel Angel Alhambra, Francesc Llach, Sandra Lloret, Jesús Marcos, Carles de Pagès, Maria Pomés, Anna Skoumal, Sílvia Torralba
Redacció i edició: Maria Pomés i Sílvia Torralba
Fotografia: Juan Lemus i Patricia González
Maquetació: Karmentxu Buldain
Impressió: Gràfiques Masanas
Dipòsit legal: B-11756-2012
Disponible en format pdf a arrelsfundacio.org

Què us sembla el #housingfirst?
Pot fer possible #ningudormintalcarrer?

Vicent Montalbán Aroca Sense mitjans humans i materials, pot ser una quimera. Però si es fa ben fet, és a dir amb un acompanyament social, un suport psicològic i una oferta mèdica adaptats a les necessitats de la persona, tant de temps com calga, és una excel·lent iniciativa.

Ya no me gusta · Responder · 4 · Hace 20 horas

Marta Tello @Marta_Tello · 22 h
@ArrelsFundacio A mi em sembla molt bona iniciativa. Una llar és establir i autonomia. Necessari per poder avançar #ningudormintalcarrer

Mostra la conversa · Respon · Retulla · Marca com a preferit · Més

begoña @begoPastor · 20 h
@ArrelsFundacio Es un dret, una eina innovadora, i la millor oportunitat per les persones sense llar que estan pitjor #ningudormintalcarrer

Mostra la conversa · Respon · Retulla · Marca com a preferit · Més

Notícies

Què fer si veus una persona dormint al carrer?

Molta gent ens pregunta què fer quan veu una persona dormint al carrer a Barcelona. Es tracta d'un tema d'atenció social, no d'un tema policial. Des d'Arrels recomanem:

1. Si veus a la persona **de nit**, **truca als equips de carrer de l'Ajuntament** (93 4864991). **Si la veus de dia pots contactar amb Arrels.**
2. Pots adreçar la persona al **Servei d'Inserció Social** (Pg. Pujades 29, Barcelona).
3. És **millor oferir conversa** que diners però actua segons el teu criteri.
4. **Si veus una persona sense llar al terra** i penses que pot trobar-se malament, avisa al 061.

Més informació:

www.arrelsfundacio.org/persones-sense-llar/informacio-practica/

Amb una llar, però amb pobresa energètica

El Síndic de Greuges advertia al 2013 que **a Catalunya 193.000 llars no poden fer front a les despeses de la llum** ni mantenir casa seva a una temperatura adequada.

Aquest problema el viuen persones ateses a Arrels que després de viure al carrer han accedit a pisos al seu nom a través del Patronat de l'Habitatge. Són pisos amb calefacció elèctrica i als quals cal sumar-hi altres situacions: d'una banda, potències massa elevades i contractades per desconeixement que encareixen les factures. D'altra, les persones que viuen als pisos cobren pensions de 400 euros al mes i el cost de la factura els suposa el 9% dels seus ingressos. **Des d'Arrels els donem suport proporcionant mantes elèctriques, assessorant sobre estalvi energètic i tramitant ajuts socials.**

Nou servei d'atenció psicològica

Trobar un espai per a un mateix, entendre situacions que t'han passat en la vida o t'estan passant, millorar a nivell personal... són algunes de les necessitats que expressaven les persones ateses a Arrels i que ara troben sortida a través d'un servei d'atenció psicològica.

Una vegada a la setmana, un psicòleg extern realitza teràpia grupal i individual amb un total de 17 persones.

A les dinàmiques en grup s'aprofundeix en temes com la **culpabilitat, la soledat, l'alcoholisme, la pèrdua i la família**, i es treballa per avançar a nivell personal, entendre situacions i millorar la capacitat de relació i de socialització.

A la teràpia individual, es parla de manera més íntima i privada de la situació de cada persona.

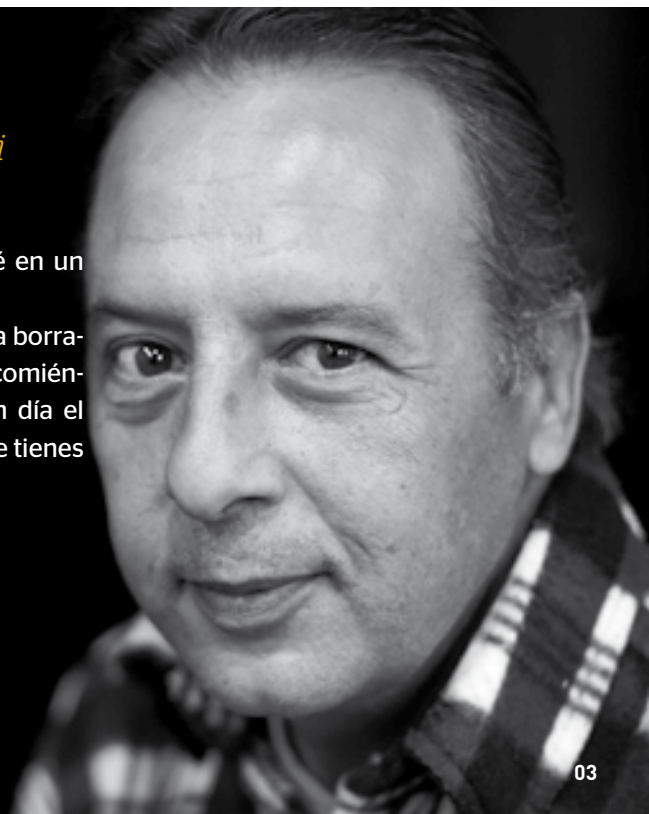
Veus del carrer

Un espai perquè les persones ateses a Arrels s'expressin i expliquin vivències i opinions en primera persona.

"He empezado a salir a la calle con niños que vienen de diferentes escuelas; les enseño cómo vivía entonces, en la calle. Necesito que sepan qué pasa con las personas a las que la sociedad lleva a extremos tan negros y hondos. Los recuerdos me abruman. Un día decidí ir a ducharme a Arrels pero me dijeron que en ese momento no podía ser y que viniese otro día. Pensé en no ir más. Luego vinieron a verme dos voluntarios y les monté un pollo. Pasaron meses, seguían viniendo y decidí ir de nuevo. Me

apunté al fútbol, al teatro, entré en un hostel y más tarde en un piso. Si no es por su insistencia estaría borracho, viviendo bajo un puente y comiéndome las ratas, o peor. Pero un día el viento está a tu favor y sabes que tienes a alguien que te ayuda."

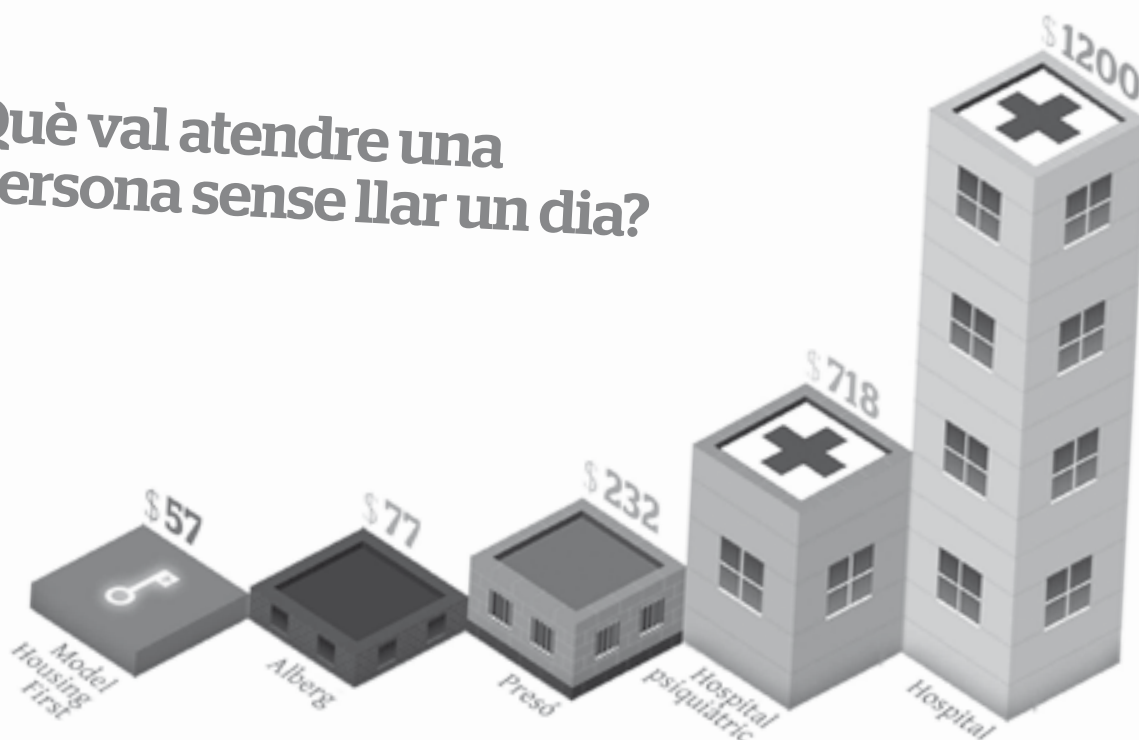
Salvador

Housing First: primer l'habitatge!

Ja fa 20 anys que l'organització Pathways to Housing porta a terme als Estats Units el model Housing First. La idea és senzilla: perquè una persona sense llar millori primer necessita tenir un habitatge permanent. Segons Pathways to Housing, després de dos anys el 85% de les persones manté l'habitatge. A Arrels estem estudiant com fer-ho a Barcelona.

Què val atendre una persona sense llar un dia?

Gràfic de Pathways to Housing

amb els costos d'atenció d'una persona sense llar a Nova York (preus en dòlars).

Amsterdam, Glasgow, Dublin, Lisboa, Helsinki, Viena i Copenhagen són algunes de les ciutats europees en què, des de fa tres anys, estan provant el model Housing First com a nova manera d'atendre les persones sense llar. L'experiència va néixer fa 20 anys als Estats Units de la mà de l'organització Pathways to Housing, que des d'aleshores ha portat la seva màxima 'Primer l'habitatge' a més de 3.000 persones que es trobaven en situació cronificada al carrer.

A Arrels portem mesos estudiant aquest nou model, parlant amb altres entitats que el tenen en marxa i visitant els seus projectes per veure'ls en directe. Estem convençuts que l'experiència funciona i ja estem estudiant com posar-la en marxa.

Què significa el Housing First

El Housing First trenca amb el model tradicional d'escala que

fins ara s'ha aplicat a casa nostra per atendre les persones sense llar i en el qual la persona passa del carrer a un alberg, de l'alberg a un allotjament temporal i, si tot va bé, pot arribar a una llar permanent. És un procés llarg en què es pot tornar al carrer en qualsevol moment.

El Housing First trenca amb tot això i té com a punt de partida l'habitatge digne, permanent, individual i adequat a les necessitats de la persona. Compta amb un equip de persones -en què també hi ha persones que han viscut al carrer- que ofereix suport. Aquest suport implica tres condicions per a la persona sense llar:

1. Aportar el 30% dels seus ingressos en concepte de lloguer
2. Respectar la bona convivència veïnal
3. Acceptar, com a mínim, una vegada a la setmana la visita de l'equip de suport

Què és el Housing First?

- L'habitatge és un dret humà bàsic
- Habitatge digne, individual i permanent
- Accés directe a l'habitatge
- S'adreça a persones al carrer des de fa temps i que poden presentar addicions i/o problemes de salut mental
- Preguntar a la persona què vol i quines passes vol anar fent
- Suport d'un equip format per metges, treballadors socials, voluntaris, persones que han viscut al carrer...

Els costos del Housing First

El model Housing First s'ha demostrat efectiu perquè estabilitza la persona, disminueix l'ús dels serveis d'emergència i redueix costos. Segons dades del 2012 de Pathways to Housing, a Nova York el cost de proporcionar una llar i suport a una persona sense sostre amb malaltia mental durant una nit va ser de 57 dòlars. Dormir en un alberg costava 77 dòlars, passar una nit a la presó 232 dòlars, i el cost d'una nit a un centre psiquiàtric i a un hospital suposava 718 i 1.200 dòlars, respectivament.

La Comissió Europea, que des del 2011 ha promogut la implantació del Housing First a Amsterdam, Copenhagen, Glasgow, Lisboa i Budapest, considera aquest model un "element clau de les estratègies integrades" per atendre les persones sense llar. Altres països com Bèlgica, Irlanda, Alemanya i França tenen en marxa experiències similars, fora del paraigües de la Comissió Europea.

Què no és el Housing First?

- Tractar l'habitatge com un premi
- Compartir pis
- Accedir a un pis perquè ho decideix una comissió d'experts
- Condicionar a deixar de beure o consumir a canvi d'entrar en un pis
- Tenir un pla de treball que no compta amb l'opinió de la persona

Housing First a Barcelona?

De les 900 persones que dormen al carrer a Barcelona, 300 ho fan des de fa molt temps i estan en una situació molt deteriorada. Segons càlculs d'Arrels, oferir a aquestes 300 persones entrar en un pis seguint el model Housing First costaria uns 3 milions d'euros, o el que és el mateix, uns 10.000 euros per persona i any. Amb aquests diners es pagaria l'equip que dona suport a la persona, el lloguer, els subministres i altres despeses que poden sorgir.

"Per la nostra experiència, sabem que quan una persona que viu al carrer entra en un pis millora. El Housing First beneficia la persona i és més econòmic", afirma el director d'Arrels, Ferran Busquets, que afegeix: "Per posar-lo en marxa caldrà canviar de xip perquè segurament hi ha recursos que ara fem servir, com els centres per dutxar-se, que no caldran perquè ja no hi haurà aquesta necessitat. Estem convençuts que és una solució que funciona i s'ha demostrat a altres països. S'ha de fer".

Casas Primeiro per a persones sense llar a Lisboa

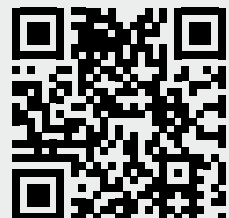
Casas Primeiro, en vídeo:

[http://www.youtube.com/watch?v=nX_W\)rG_X4o](http://www.youtube.com/watch?v=nX_W)rG_X4o)

El Manuel pateix una malaltia mental i ha viscut 12 anys al carrer. Des de fa un temps viu en un pis per a ell sol, ha millorat la seva salut i ha trobat feina. El Manuel és una de les 50 persones que participen a Casas Primeiro, projecte que

segueix el model Housing First a Lisboa sota el paraigües de la Comissió Europea. La iniciativa la porta a terme l'Associació per a l'Estudi i la Integració Social, especialitzada en salut mental, amb el suport econòmic de l'administració pública. Va començar amb 68 persones sense llar però algunes van abandonar perquè van decidir marxar o van haver d'entrar a la presó per motius anteriors.

La meitat de les persones a qui s'ha adreçat Casas Primeiro ha viscut al carrer més de 6 anys i totes presenten malaltia mental. Les 50 persones que estan a l'habitatge han millorat la seva qualitat de vida: el 100% se sent més segura i el 80% s'alimenta millor i ha millorat la salut física i mental. Arrels va viatjar a Lisboa al desembre passat per conèixer de prop l'experiència.

En un minut

900 70 30 30 és el telèfon 24 hores del Centre d'Urgències i Emergències Socials de Barcelona.

60%

El 60% de les persones que viuen al carrer han estat víctimes d'algun delictes o agressió.

L'Estat espanyol és el segon país més desigual de la UE, segons Intermón Oxfam: 20 persones tenen els mateixos ingressos que el 20% de la població més pobre.

Suècia té una llei que permet als llogaters adreçar-se a Serveis Socials abans que al jutjat quan els inquilins no poden pagar el lloguer.

Nombrosos municipis d'Anglaterra fan servir **Chain**, una base de dades comuna amb informació sobre les persones sense llar i els recursos disponibles.

72 empreses van col·laborar al 2013 amb Arrels. Els donatius econòmics baixen però les col·laboracions en espècie augmenten. Participa! empreses@arrelsfundacio.org

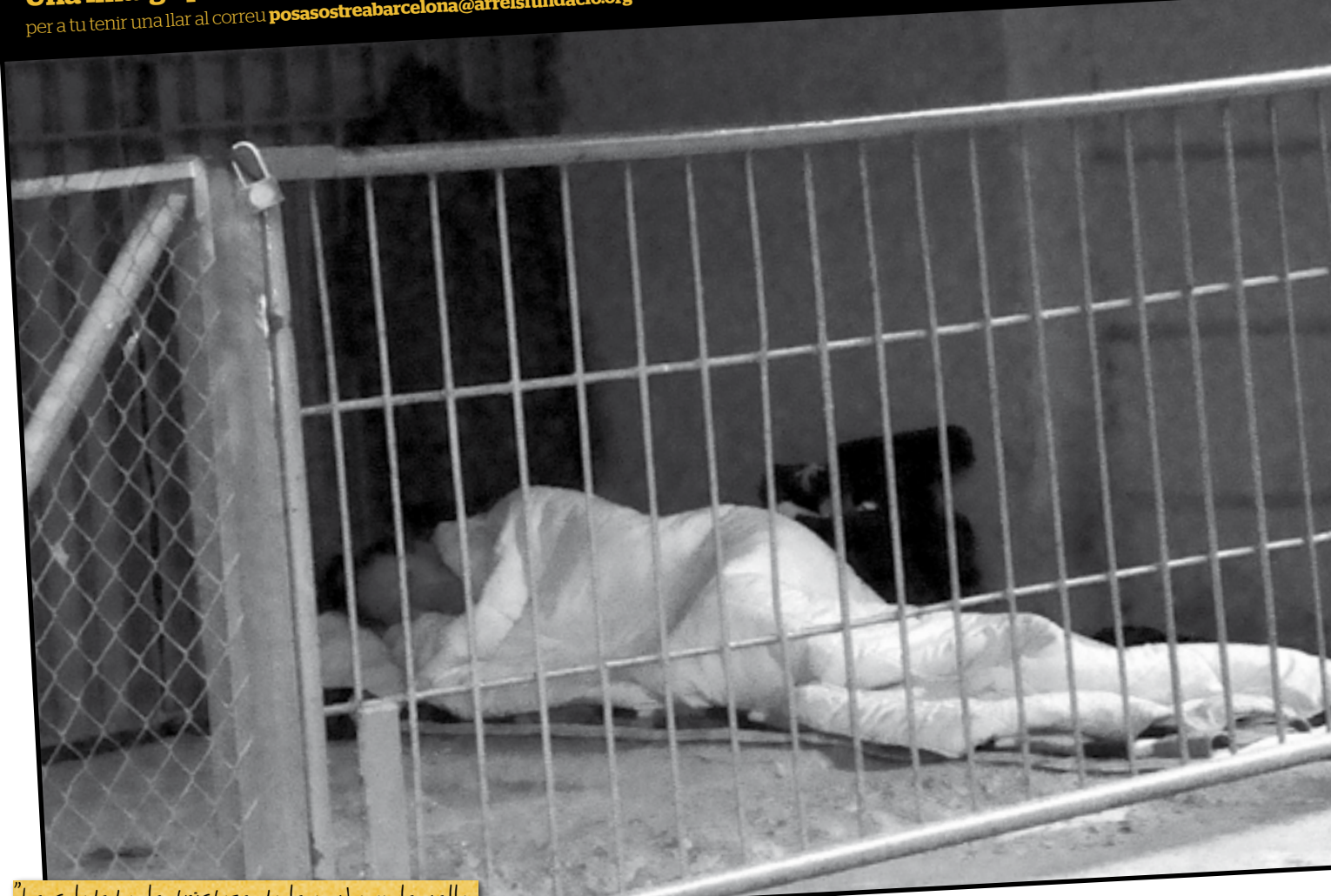

Al centre obert d'Arrels s'ofereixen al dia 25 dutxes. Les persones es poden dutxar un cop per setmana. El repte és aconseguir diners per ampliar el servei.

El preu de la llum ha pujat un 18%. L'augment s'aplica en la part fixa de la factura i afecta a més de 20 milions de contractes a l'Estat espanyol.

Una imatge per posar sostre. Envia'ns la teva imatge explicant alguna iniciativa que posi sostre o mostrant què vol dir per a tu tenir una llar al correu posasostreabarcelona@arrelsfundacio.org

"La soledad y la tristeza de la noche en la calle es como una prisión en la cual tienes que sobrevivir."

Foto enviada pel Domènec, amb experiència d'haver viscut al carrer.

L'editorial Takatuka ha publicat *La senyora Maria*, un conte per a nens que apropa la realitat de les persones que viuen al carrer. El llibre, de Cesc Noguera i Raül Gesalí, es va presentar a finals de febrer. **Els beneficis es destinaran a Arrels.** Regala el conte per Sant Jordi! Consulta www.takatuka.cat

Mou-te!

Som voluntaris!

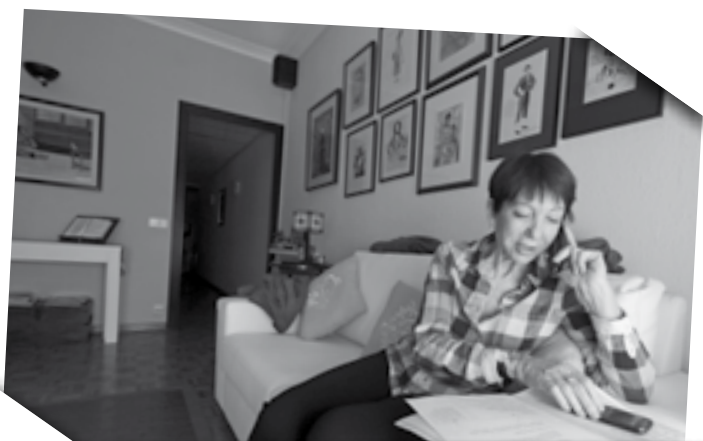
Voluntaris per a moments excepcionals

A Arrels hi ha voluntaris que donen un cop de mà al servei de dutxes, uns que participen a activitats del taller o acompanyen al metge, altres que aporten els seus coneixements tècnics... En moments puntuals, però, l'entitat els demana fer accions diferents.

En aquest context, una trentena de persones voluntàries a Arrels i treballadors de l'empresa Sellbytell que es van oferir a col·laborar van donar un cop de mà al mes de febrer fent prop de 3.000 trucades. La campanya de captació de fons del Nadal passat no va funcionar com s'esperava i Arrels necessita uns 200.000 euros per cobrir necessitats d'allotjament i ampliar l'equip de carrer.

Agraïm la implicació d'aquest

grup de voluntaris, que juntament amb treballadors i persones ateses per l'entitat, s'han posat al capdavant per remuntar la situació!

L'Anna és voluntària del centre obert i ha donat un cop de mà trucant a socis i donants.

Et recomanem...

Rutes turístiques per la Barcelona invisible

Hidden City Tours ofereix rutes turístiques per Barcelona de la mà de persones que han viscut al carrer i a les quals obre les portes a inserir-se al mercat laboral. La seva idea és reunir la Barcelona turística amb la Barcelona social, dues realitats molt allunyades entre sí.

Hidden City Tours compta amb cinc guies que mostren llocs turístics i indrets invisibles de Barcelona, com menjadors socials. Els guies són persones conegudes per la fundació Mambré i Arrels, han rebut formació i sumen la seva ex-

periència d'haver viscut al carrer. A ciutats com Amsterdam, Berlín, Londres i Praga existeixen iniciatives semblants.

Més informació:

<http://hiddencitytours.com/>

“Barcelona hauria de ser una de les primeres ciutats europees en acabar amb el sensellarisme”

José Ornelas dirigeix l'Associació per a l'Estudi i la Integració Psicossocial, que a Portugal atén persones amb malaltia mental. Un dels seus projectes és Casas Primeiro, que ofereix a persones sense llar amb malaltia mental passar del carrer a un pis permanent. Ornelas es pregunta: per què no es fa a Barcelona?

Com va començar Casas Primeiro?

Coneixíem experiències en què persones ingressades a hospitals psiquiàtrics s'integraven millor quan se'ls ofería un pis. Quan vam saber que hi havia un projecte similar a Nova York però amb persones sense llar ens va agradar; ho vam explicar al Ministeri de Benestar Social, enmarcant-lo en el programa contra la pobresa de la Unió Europea, i el Govern va començar a finançar el projecte.

A quin tipus de persones s'adreça?

En general, el model Housing First s'adreça a persones que fa temps que viuen al carrer i que poden tenir malaltia mental o problemes d'addiccions. Casas Primeiro s'enfoca a persones sense llar amb malaltia mental. Ara estem creant una xarxa nacional per actuar a ciutats com Porto, Aveiro, Faro, Coimbra...

Com reacciona la persona quan li ofereix anar a un pis permanent?

Com si fos un somni. Són persones que fa anys que viuen al carrer i han estat a molts albergs. És diferent oferir un alberg que un pis on la persona pot triar el barri on estar. Tenim el cas d'una senyora que ha viscut 20 anys al carrer. La vam visitar moltes vegades i li vam oferir anar a un pis. Ens va demanar contactar amb la seva filla per preguntar-li l'opinió. No sabíem que tenia una filla! La vam localitzar i ara la senyora és feliç al pis.

Quines condicions posa Casas Primeiro?

Una condició és acceptar una visita setmanal de l'equip professional. També no tenir problemes amb els veïns. El model Housing First aposta perquè la persona destini el 30% dels seus ingressos per a

despeses del pis; per a nosaltres això no és una condició immediata i ho demanem després de treballar amb la persona i aconseguir que accedeixi a una prestació social o a altres ingressos.

Com millora la vida de les persones?

El 85% no torna al carrer. De totes les persones que estan als pisos, el 99% han reduït les visites a urgències d'hospitals. També s'han reduït els conflictes amb la policia i ha millorat la integració en la comunitat. Això fa que millori l'autoestima i la salut.

Amb quines dificultats us heu trobat per engegar el projecte?

La major dificultat ha estat trobar suport financer que doni sostenibilitat. Hem negociat amb ajuntaments i amb el Govern portuguès perquè ens ajudin a pagar l'equip professional. Cada professional acompanya 10 persones que entren a pisos, les acompanyen a tràmits, busquen suport en la comunitat i recursos econòmics per a les persones, etc.

Seria possible impulsar el model Housing First a Barcelona?

Barcelona és una ciutat turística on trobes gent sense llar a Les Rambles, a la Sagrada Família i al Parc Güell, a la Barceloneta... Els albergs no són la solució perquè no s'adapten a la persona i les habitacions de relloguer tampoc perquè en molts casos no es pot cuinar ni accedir al lavabo. El Housing First és l'única manera d'acabar amb el sensellarisme i a EUA, el Canadà o Portugal s'està demostrant.

Els polítics no han de tenir por. Barcelona hauria de ser de les primeres ciutats europees en acabar amb el sensellarisme.

José Ornelas dirigeix el projecte Casas Primeiro a Portugal.

Lisboa és una de les cinc ciutats europees que ha impulsat el model Housing First sota el paraguas de la UE.